

46% учнів – високий рівень лідерства, 21% – середній рівень лідерства, 11% – низький рівень лідерства, 2% проявляють деструктивне лідерство. Так, дослідивши рівень розвитку лідерства в учнів коледжу, можемо підсумувати, що не існує необхідності лідерства тільки для якогось певного типу організацій. Мова йде про взаємодію або взаємовплив між людьми в межах будь-якого виду діяльності. Більшість респондентів виявляють ініціативу і пропонують певні ідеї, вміють стримувати себе при критиці, не створюючи суперечок, завжди відстоюють свою думку і точку зору, вміють придумувати нові і цікаві ідеї, заохочувати інших, а також вміють переконувати. Це все свідчить, що учні, які брали участь в анкетуванні, незважаючи на стереотипи щодо учнів професійно-технічних закладів, мають навички лідера і можуть їх розвивати. Кожен з них може стати менеджером чи керівником, адже усе залежить від навичок уміння планувати свою діяльність, правильно визначати порядок важливості і терміновості справ, послідовність виконання операцій, кількість прийнятих рішень.

Виходячи з сказаного, ми визначаємо лідерство як трьохкомпонентне явище: лідерство як особистість; лідерство як команда; лідерство як процес. Поєднання визначених компонентів забезпечує послідовний рух лідера та його команди до досягнення мети та реалізації поставлених завдань. Відсутність хоча б одного з компонентів приводить до блокування реалізації лідерського потенціалу особистості.

Література

1. Емельянова Е. В. Психологические проблемы современного подростка и их решение в тренинге. Санкт-Петербург: Речь, 2008. 336 с.

2. Романовський О. Г., Михайличенко В. Є. Філософія досягнення успіху. Психологічний аспект: Підручник / О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко. – Харків : НТУ «ХП», 2007. – 592 с.

УДК 17.023.36:378.016

Коломієць О. Б.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних наук,
інформаційної та архівної справи

Центральноукраїнського національного технічного університету,
kolomietselena1964@gmail.com

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства зумовив інноваційні перетворення в усіх сферах людської діяльності, що наклало відбиток і на систему вищої освіти, поставивши нові вимоги до організації та якості підготовки майбутніх фахівців. Нині важливим завданням підготовки фахівців документно-інформаційної сфери є набуття вмінь здійснювати пошук, обробку, оцінку й систематизацію великої кількості інформації та знань. Саме тому актуальною проблемою в процесі їх підготовки постає необхідність розвитку інформаційної культури як базової характеристики, що

визначає сучасне інформаційне мислення та професійну мобільність особистості.

Ця проблематика знайшла своє відображення в працях вітчизняних та зарубіжних авторів (Антоненко І., Бездрабко В., Воеводіна О., Вохришевої М., Гендіної Н., Зінов'євої Н., Кулешова С., Малик Г., Прокопенко І., Семенюка Є., Філіпової Л. та ін.), і, незважаючи на свою практичну значущість, у науково-дослідному плані все ще перебуває на стадії розробки. Уваги, зокрема, потребують питання, пов'язані з обґрунтуванням організаційно-методичних основ розвитку інформаційної культури майбутніх документознавців у контексті сучасних освітніх завдань, аналізом методик формування інформаційної культури особистості.

Мета дослідження – визначення на основі узагальнення досвіду підготовки фахівців у закладах вищої освіти можливих шляхів розвитку інформаційної культури майбутніх документознавців, виявлення особливостей цього процесу.

Формування і розвиток інформаційної культури у нинішнього покоління людей є соціальним замовленням інформаційного суспільства. Тому під інформаційною культурою суспільства можна розуміти деяку сукупність досягнень у галузі його інформатизації.

Заслуговує на увагу також визначення інформаційної культури, запропоноване Є. Семенюком: «Інформаційна культура – це інформаційна компонента людської культури в цілому, яка об'єктивно характеризує рівень всіх інформаційних процесів, що існують в суспільстві, та існуючих інформаційних стосунків» [2; 3].

Основне навантаження з розвитку інформаційної культури особистості покладається на систему неперервної освіти, усі складові якої вже випробовують вплив інформатизації суспільства.

Навчальним планом підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» для студентів ЦНТУ передбачено вивчення дисципліни «Інформатика». Проте, розвиток інформаційної культури тільки через вивчення інформатики, на наш погляд, виявляється недостатнім, оскільки обмежує цей процес технічними та програмними засобами інформатизації.

Аналіз досвіду роботи педагогів кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи ЦНТУ з підготовки фахівців документно-інформаційної сфери дозволяє зробити висновок про доцільність в контексті розвитку сучасної інформаційної освіти впровадження в навчальний процес спеціальних навчальних курсів, наприклад «Основи інформаційної культури особистості» або «Інформаційна культура майбутнього фахівця». Головна мета означених курсів мала б полягати у формуванні інформаційного світогляду особистості, підготовці молоді до успішного здійснення пізнавальної діяльності, успішної самореалізації в умовах інформатизації суспільства.

Специфічними особливостями таких курсів ми вважаємо: по-перше, їх міждисциплінарний характер, синтез досягнень цілого ряду навчальних

дисциплін, які вивчають феномен інформаційної культури (інформатики, бібліотекознавства, бібліографознавства, документної лінгвістики, стилістики тексту, логіки, прикладної психології та ін.); по-друге, прагматичну спрямованість, набуття в процесі навчання знань та умінь, необхідних для вирішення конкретних інформаційних завдань у відповідності до основних видів навчальної чи професійної діяльності майбутніх фахівців.

Погоджуємося з думкою про те, що розвиток інформаційної культури майбутніх фахівців документно-інформаційної сфери має базуватися на певних принципах організації інформаційної освіти (культурологічного підходу, системного підходу, інтегративності, діяльнісного підходу, технологічного підходу, неперервності), про що йдеться в спеціальних дослідженнях [1; с. 35-36].

Розвиток інформаційної культури майбутніх документознавців – це доволі складний процес, пов'язаний із вирішенням цілої низки завдань практичного характеру, зокрема таких, як розвиток уміння особистості здійснювати інформаційну діяльність, формування інформаційно-комунікативної компетентності та ін. Для успішної реалізації цих завдань мають бути створені відповідні організаційно-педагогічні умови. Найбільш важливими умовами з них ми вважаємо наступні: побудова змісту і структури навчально-виховного процесу відповідно до завдань і основних компонентів інформаційної культури; залучення студентів до інтенсивної інформаційної діяльності; організація у закладі вищої освіти інформаційного середовища, включно з інформаційними ресурсами навчального закладу; підвищення рівня інформаційної культури педагогів і тих, хто навчається; налагодження взаємодії системи освіти з різноманітними інформаційними установами та використання їх ресурсів в навчальному процесі.

Маємо визнати також необхідність активного застосування засобів інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх документознавців. Вони можуть розглядатися як засоби забезпечення процесу формування інформаційної культури, оскільки виконують функції джерела інформації, наочного посібника, індивідуального інформаційного простору, засобу діагностики і контролю. Крім того, вони є робочим інструментом, а саме: засобом підготовки документів та їх зберігання, засобом моделювання тощо. Їх використовують також й для створення нових програмних продуктів. До таких засобів можна віднести електронний підручник, мультимедійну систему, експертну систему, електронний бібліотечний каталог, банк даних, електронну пошту, автоматизовану систему організаційного управління тощо.

Отже, інформаційна культура майбутнього документознавця є невід'ємною складовою професійної культури, фундамент якої закладається у вищих закладах освіти, її розвиток можливий лише в процесі діяльності.

Перспективою подальшого дослідження цієї проблеми вважаємо вдосконалення методології і стратегії відбору змісту, методів і організаційних форм навчально-виховного процесу, що відповідатимуть завданням розвитку майбутнього документознавця в сучасних умовах.

Література

1. Формирование информационной культуры личности в библиотеках и образовательных учреждениях: учебно-метод. пособие / Гендина Н. И. и др. М.: Школьная библиотека, 2003. – 296 с.

2. Семенюк Е. А. Інформаційна культура суспільства і прогрес інформатики. *НТІ*. Сер. 1. – 1994. – № 7. – С. 3-11.

УДК 373/.3/.5 (477)

Коненко Л.Б.,
завідувач відділу дошкільної
та початкової освіти ТОКІППО
Іваночко О.В.,
методист відділу дошкільної
та початкової освіти ТОКІППО

МЕЙНСТРИМ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах модернізації національної освіти значну роль відіграє система методичної роботи, головною метою якої є не лише надання методичної допомоги педагогічним кадрам у розвитку їхньої професійної майстерності, але й активізація творчого потенціалу кожного педагога – ключової постаті у формуванні особистості учнів. Інноваційною технологією для професійного розвитку педагога Нової української школи є науково-методичний супровід.

У структурі методичної діяльності система різновекторних послуг для професійного розвитку педагогічних працівників реалізується в супервізорському, дорадницькому, коучинговому, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному, соціальному, експертному, маркетинговому інформаційно-комунікаційному, моніторинговому, психолого-мотиваційному напрямках.

В умовах сьогодення надзвичайно важливе завдання методичної служби початкової освіти полягає в тому, щоб допомогти педагогам зорієнтуватися в змінах Державного стандарту початкової освіти та функціях вчителя Нової української школи: вмінні організувати компетентнісне навчання (не знання заради знань, а вміння їх застосовувати в реальному житті), забезпечити інтегрованість змісту (внутрішньопредметної і міжпредметної) на основі ключових компетентностей, не шляхом механічного об'єднання предметів, а наближення змісту освіти до сенситивних періодів навчання, особливостей сприймання нової інформації тощо.

На сучасному етапі розвитку освіти в Україні актуалізується необхідність у педагогічному управлінні процесом розвитку творчої, активної особистості. Потребує значної уваги проблема забезпечення якості системи підвищення фахової кваліфікації вчителів, зокрема початкових класів, їхнього